

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1941.

Första kammaren.

Nr 1.

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit till lagtima möte här i huvudstaden fredagen den 10 januari 1941, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingssal samma dag,

Fredagen den 10 januari,

kl. 11 f. m.

Herr **Larsson, Viktor**, framträdde till talmansbordet och yttrade: Mina herrar! Då vi nu samlats till 1941 års lagtima riksdag för behandling av vårt lands inrikes- och utrikespolitiska angelägenheter, måste vi tyvärr fortfarande konstatera, att oron ute i världen ingalunda avtagit, snarare tvärtom. Kriget mellan stormakterna pågår alltjämt med oförminskad intensitet. Ingen vet, hur länge det kommer att räcka. I varje fall kunna icke för närvarande några tecken till fred skönjas.

Detta krig har redan, även för vårt land, åstadkommit bekymmer och svårigheter av olika slag, och ju längre det varar, komma säkerligen också svårigheterna att växa. Jag hoppas dock att svårigheterna skola kunna övervinnas, att gamla Sveriges frihet och självständighet må kunna bevaras samt att det måtte bliva möjligt att även framdeles hålla vårt land utanför kriget.

Jag är övertygad om att statsmakterna även härefter, liksom hittills, skola göra allt vad som kan göras för att dessa förhoppningar skola förverkligas. I dessa strävanden hoppas jag att statsmakterna skola finna ett verksamt stöd hos *alla* svenska medborgare, icke blott hos männen, utan även hos kvinnorna.

Slutligen vill jag även uttala den förhoppningen, att de offer, som erfordras för att lotsa landet ur krisen, må bäras med jämnmod under insikt om vad det här gäller för oss alla, som bygga och bo i detta land. Det gäller, att vi anstränga oss till det yttersta, för att vi skola få leva i ett fritt och självständigt Sverige och sålunda få möjlighet att skapa en ljusare framtid för landet och folket.

Härmed hälsar jag kammarens ärade ledamöter välkomna till arbetet och förklarar sammanträdet öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämmelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat kammarskrivaren i tullverket Eric Carlén att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt kanslibiträden och vaktbetjäning till erforderligt antal.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Första kammarens protokoll 1941. Nr 1.

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 30 december 1940.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen företagas, innan nästkommande års lagtima riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar E. Björnsson, C. Jonsson och I. Anderson samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar K. Hildebrand, K. H. Magnusson och E. Eriksson.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter för 18 personer, som vid val i september 1940 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1941.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:
C. G. Bruno.

Den åberopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydde sålunda:

Förteckning å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 30 december 1940.

Östergötlands län med Norrköpings stad.

1. Seminarielektorn Oscar Ulrik Bernhardin Olsson i Djursholm.
2. Friherre Israel Christian Gustaf Lagerfelt å Lagerlunda.
3. Lokomotivföraren Oscar Gottfrid Karlsson i Vadstena.
4. F. d. smältsmeden Frans Oscar Ericson i Boxholm.
5. Statsrådet Karl Gustaf Westman.
6. Byråchefen Johan Einar Ossian Jönsson Thulin i Stocksund.
7. Bankofullmäktigen Axel Ivar Anderson i Stockholm.
8. Överläraren Bengt Folke Elmgren i Norrköping.

Västernorrlands län och Jämtlands län.

9. Landshövdingen Jonas Arthur Engberg i Härnösand.
10. Hemmansägaren Nils Olsson i Rödningsberg.
11. Överläraren Jonas Ludvig Verner Söderkvist i Alnö.
12. Jordbrukaren Emil Erhard Näsström i Bjästa.
13. Rådmanen Carl Gustaf Velander i Sundsvall.
14. Handelsföreståndaren Olov Berntson i Sveg.
15. Hemmansägaren Olof Leonard Tjällgren i Multrä.
16. Redaktören Anselm Konrad Gillström i Skön.
17. Generaldirektören Axel Samuel Emanuel Larsson i Ulriksdal.
18. Landstingsmannen Sven Edin i Junsele.

Vidare upplästes och lades till handlingarna ett från justitiedepartementet ankommet protokoll, så lydande:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 9 januari 1941.

Till justitiedepartementet hade från länsstyrelsen i Kristianstads län den 9 januari 1941 inkommit en den 7 i samma månad dagtecknad riksdagsman-

nafullmakt av innehåll, att, sedan landstingsmannen Hugo Witzell i Karlshamn blivit för Blekinge läns och Kristianstads läns valkrets utsedd till ledamot av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1940, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 26 § lagen om val till riksdagen landstingsmannen Viktor Thörnberg i Ronneby blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari 1948.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

C. G. Bruno.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Nordenson*,
» *Larsson, Sam*,
» *Asplund*.

Upplästes två till kammaren inkomna ansökningar, vilka jämte därvid följande läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Under återopande av bifogade läkareintyg får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet från och med den 10 till och med den 13 januari i år.

Stockholm den 9 januari 1941.

Harald Nordenson.

Att fil. doktor *Harald Nordenson*, som av mig i dag undersökts, härvid befunnits lida av lungkatarr med febertillstånd samt att han på grund av detta sitt sjukdomstillstånd för närvarande och tillsvidare under minst 4 dagar är förhindrad att delta i riksdagens arbete intygas härmed.

Stockholm den 9 januari 1941.

Folke Lindstedt,

leg. läkare.

Till riksdagens första kammare.

Med återopande av närslutna läkareintyg får jag härmed anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen under tiden från och med den 10 till och med den 31 innevarande januari månad.

Stockholm den 9 januari 1941.

Sam Larsson.

Härmed intygas, att generaldirektör *Sam Larsson* på grund av sjukdom (lunginflammation) är förhindrad delta i riksdagsarbetet under januari månad.

Stockholm den 8 januari 1941.

Westergren,

leg. läk.

De begärda ledigheterna beviljades.

Vidare upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsgörö-
målen under tiden den 10—13 januari 1941.

Luleå den 6 januari 1941.

C. I. Asplund.

Representant för Västerbottens län
och Norrbottens län.

Även den av herr Asplund sökta ledigheten beviljades.

Företogs val av talman; och utsågs därtill:

herr Nilsson, Johan, i Kristianstad med 128 röster.

Anställdes val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Gränebo med 96 röster.

Företogs val av andre vice talman; och utsågs därtill:

herr Åkerberg med 97 röster.

Herr **Larsson, Viktor**, som nu lämnade talmansplatsen, yttrade därvid till herr talmannen: Herr talman! Sedan nu kammaren genom sitt enhälliga val ånyo visat Eder sitt förtroende, är det med verklig tillfredsställelse jag härmed överlämnar talmansklubban i Edra erfarna händer. Jag hälsar Eder välkommen till talmanskapet, inte bara för egen del, utan jämväl å hela kam-
marens vägnar.

Herr **talmannen** intog talmansplatsen och yttrade: Herr ålderspresident, mina herrar! Efter ett mycket kort uppehåll sedan senaste urtima riksdagens avslutning sammanträder detta årets lagtima riksdag.

Ovissa och oroliga äro tiderna. Alltjämt torde vi få vara beredda på att stora frågor komma att framläggas, som kräva, kanske ofta snabba, men också väl övertänkta beslut. Detta uttalande innebär emellertid inte någon större förhoppning om att denna riksdag bliver kortvarig. Som vanligt möter oss väl granskning och överväganden av detaljer, men dominerande torde nog komma att bliva förslag för landets säkerhet, folkförsörjningen och arbetslösheten samt inte minst finansieringen av dessa ofrånkomliga omsorger om land och folk.

Av våra förutvarande kamrater äro nu åtskilliga borta. Nya hava kommit i deras ställe. Dessa hälsas välkomna med de bästa förhoppningar.

För det förtroende, som ånyo lämnats talmannen och vice talmännen, framföres ett vördsamt och hjärtligt tack.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs, och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

kanslirådet G. H. Berggren med 104 röster.

Kanslirådet Berggren fick nu företräda, underrättades, att han blivit av kammaren vald till sekreterare, och övertog protokollsföringen.

In fidem

Eric Carlén.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att lördagen den 11 innevarande månad kl. 11 f. m. infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats 80 inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 11.56 f. m.

In fidem

G. H. Berggren.

Lördagen den 11 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10.30 f. m.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde måndagen den 13 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning,

dels av fyra ledamöter för att delta i talmansöverläggningarna, dels ock av två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen yttrade vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att företaga vid sammanträde, som komme att hållas onsdagen den 15 i denna månad, val av ledamöter och vid sammanträde påföljande dag val av suppleanter i de ständiga utskotten.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Ordet lämnades härefter till herr **förste vice talmannen**, som anförde: Jag ber att få hemställa, att första kammaren måtte besluta, att antalet suppleanter i de ordinarie utskotten, förutom utrikesutskottet, vad denna kammare beträffar måtte bestämmas till: för konstitutionsutskottet 15, för statsutskottet 19, för bevillningsutskottet 15, för bankoutskottet 9, för första lagutskottet 12, för andra lagutskottet 12 och för jordbruksutskottet 9.

Denna hemställan bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.32 f. m., att ajournera sina förhandlingar till 10.45 f. m.

Till åtlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 f. m. till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av professorn vid universitetet i Lund Johannes Lindblom. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr **talmannen** framträdde därpå och yttrade: Allernådigste Konung, Eders Maj:t! Ånyo möter Sveriges riksdag upp inför landets Konung, och detta sker under förhållanden, som alltjämt hålla oss alla i en frågande spänning, huru utvecklingen skall komma att gestalta sig och huruvida det skall

bliva möjligt för vårt land att få bibehålla sin neutrala ställning i denna stridiga tid. Klart har framstått, att denna ovärderliga förmån inte tillkommer oss utan vidare. Klok landsfaderlig ledning, sammanhållning, när det har gällt landets och folkets stora och heliga intressen, samt fast vilja till att i farofyllt läge icke eftersätta några som helst åtgärder för bevarande och säkerställande av oberoende och frihet, detta har varit och är i denna dag de faktorer, som utgöra grundvalen för vår ställning, och denna grundval må vi endräkteligen vara angelägna om att bibehålla och ytterligare stärka.

Ingen ansvarig medborgare, som deltagar i behandlingen av de förslag, som framläggas, bortser ifrån svårigheterna, som följa med nuvarande oroliga och oberäkneliga förhållanden. Dessa måste emellertid utan vankelmod bemästras. Sveriges riksdag har under senare tid med korta uppehåll varit i beredskap och får givetvis vara inställd på oförtruten medverkan till lösningen av de problem, som äro att motse, och jag tror mig våga försäkra Eders Maj:t, att första kammaren kommer att med djupaste ansvarskänsla träffa de avgöranden, som tidens allvar måste kräva och som komma att pålägga oss alla större offer, än vi under lyckligare och lugnare flydda dagar varit vana vid. Dessa offer få emellertid bäras, och det gäller att så rättvist som det är möjligt fördela desamma.

Jag anhåller nu att få frambara uppriktig tacksamhet för all ospard möda och omsorg om land och folk, som Konung och konungahus ådagalägga, och framför till Eders Maj:t första kammarens undersåtliga vördnad, tillit och trohet.

Sedan andra kammarens talman därefter i denna kammares namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåtliga vördnad, fingo talmännen vardera mottaga, av herr statsrådet och chefen för finansdepartementet Wigforss ett exemplar av Kungl. Maj:ts propositioner nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42, och nr 3, angående fortsatt giltighet för förskottsstaten för försvarsväsendet m. m., samt av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet Westman ett exemplar av Kungl. Maj:ts berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.15 på dagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Måndagen den 13 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Företogs val av fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Björnsson	med 87 röster,
» Friggeråker	» 87 » ,
» Ström, Fredrik	» 87 » ,
» Velander	» 87 » .

Herr statsrådet *Bergquist* avlämnade

dels Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, med förslag till lag angående förlängd giltighet av gällande indelning i ortsgupper jämlikt lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering;

nr 5, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 14 juni 1940 (nr 484) om undantag från gällande bestämmelser rörande arbetstidens reglering m. m.;

nr 6, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 934) om tjänsteplikt m. m.;

nr 7, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer;

nr 8, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten, m. m.;

nr 11, med förslag till lag om ändring i övergångsbestämmelsen till lagen den 24 september 1931 (nr 327) om ändring i vissa delar av strafflagen, m. m.;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 9 april 1937 (nr 118) med vissa bestämmelser om rättegången i tryckfrihetsmål;

nr 13, med förslag till lag om sterilisering, m. m.;

nr 14, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 26 april 1940 (nr 272) med särskilda bestämmelser angående domstolarna och rättegången vid krig eller krigsfara m. m.;

nr 15, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 14 juni 1940 (nr 503) angående upplösning av vissa sammanslutningar m. m.;

nr 16, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 1 mars 1940 (nr 117) rörande förbud mot befordran av vissa periodiska skrifter med statliga trafikmedel m. m.;

nr 17, med förslag till lag angående utsträckt tillämpning av lagen den 15 december 1939 (nr 856) om utbetalande av krigsriskersättning till sjömän;

nr 20, med förslag till lag om dyrtidstillägg å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag, m. m.;

nr 22, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 18 juni 1937 (nr 382) om barnbidrag, m. m.;

nr 24, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 25, angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.; samt

nr 26, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att biträda ackordsuppgörelser i fråga om kronans fordringar för försålda kronoegendomar;

dels ock Kungl. Maj:ts skrivelse nr 19, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Anställdes val av fyra ledamöter för att deltaga i talmansöverläggningarna; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Bårg, Johan	med 71 röster,
» Johansson, Johan Bernhard.....	» 71 » ,
» Larsson, Sam	» 71 » ,
» Tjällgren	» 71 » .

Företogs val av två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Tamm	med 66 röster,
» Wahlmark	» 66 » .

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts den 11 innevarande månad på rikssalen överlämnade berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts den 11 i denna månad på rikssalen överlämnade propositioner nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42, och nr 3, angående fortsatt giltighet för förskottsstaten för försvarsväsendet m. m., blevo dessa propositioner på begäran bordlagda.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1940 församlade revisorers berättelse angående riksbanken.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1940 församlade revisorers berättelse om verkställd granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1939—30 juni 1940 m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott militieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse.

Föredrogs och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 4—8, 11—17, 20, 22 och 24—26.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 19, med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Thorwald Erik Natanael Bergquist att under innevarande lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

Ordet lämnades på begäran till herr **förste vice talmannen**, som anförde: Herr talman! Jag ber att få hemställa, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 3 sättas sist på föredragningslistan för onsdagens sammanträde.

Denna hemställan bifölls.

Interpellation ang. beredande av avsättning för överskottspotatis.

Herr **Elofsson, Gustaf**, erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Potatisodlare inom brännvinsdistrikten blevo våren 1940 utlovade en total råbrännvinstillverkning av 28 milj. lit. Önskemål framfördes från statsmakternas sida, att för fabriksändamål även odlades potatissorter, som i händelse av låg potatisskörd skulle kunna användas som matpotatis, och dessutom uppmånades odlarna även utöka arealen, vilket också skett.

Vid den inventering, som på initiativ av Sveriges bränneriödkareförening och A. B. Vin- och spritcentralen på hösten 1940 företogs, visade det sig, att odlingen av sådana sorter, som även duga till matpotatis, hade större omfattning än vad myndigheterna vågat tro.

Oaktat potatisskörderna år 1940 blev något större än föregående år samt dessutom arealerna betydligt utökats, beslöt likväl myndigheterna att nedsätta den på våren bestämda tillverkningen av råbrännvin från 28 milj. till 20 milj., vilken minskning betyder, att över 500,000 hl potatis måste finna avsättning på annat håll.

Och då betydande överskott finnes utöver det här ovan angivna, så komma avsättningsmöjligheterna särskilt inom bränneridistrikten att bli mycket små.

Någon möjlighet till avsättning till de av staten fastställda priserna synes icke föreligga, utom i mycket begränsade kvantiteter.

Visserligen hava stärkelsefabrikerna fått avsevärt utökad tillverkningsrätt, som enligt statsmakternas syn skulle kompensera den minskade brännvinsframställningen, men för flera potatisområden har detta endast teoretiskt intresse.

För det första ligger huvudparten av stärkelsefabrikerna i Blekinge, medan de flesta brännerier ligga i Skåne, och många stärkelsefabriker äga icke en kapacitet motsvarande beviljade licenser utan att tillverkningen droges för långt ut på vårsidan, och med den dåliga hållbarheten hos årets potatis skulle mängder ej kunna tillvaratagas.

Vad vi hade anledning förmoda angående potatisens hållbarhet har också visat sig inträffa i praktiken; på många håll inrapporteras avsevärda skador å potatis på grund av förruttelse, och skadad potatis kan, som bekant är, icke användas för stärkelseproduktion. Avsättningsförhållandena inom potatisdi-

Interpellation ang. beredande av avsättning för överskottspotatis.
(Forts.)

strikten äro mycket svåra, och långväga transporter av denna vara äro förenade med stora kostnader.

Att inte utfodring med potatis under dessa förhållanden fått större omfattning, beror på flera orsaker. Potatisen måste kokas för att kunna utfodras i större kvantiteter, och genom det rådande bränsleförhållandet ställer sig kokningen kostsam och går i många fall upp till 5 öre per foderenhet.

För många lantbrukare har potatisen blivit den viktigaste handelsväxten, som ger dem kontanter rätt snabbt. Dessa befinna sig därför nu i ett mycket bekymmersamt läge genom de restriktioner, som av statsmakterna vidtagits på detta område.

Jag får därför vördsamt anhålla om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för folkhushållningsdepartementet framställa följande frågor:

1) Har herr statsrådet för avsikt att skyndsamt förordna om inventering av potatisförråden inom landet och deras hållbarhet?

2) Har herr statsrådet för avsikt att vidtaga sådana åtgärder, att odlarna, då behovet av matpotatis är tillgodosett, kunna finna snabb avsättning för sin överskottspotatis till de av staten fastställda priserna?

3) Kan det förväntas, att en utökning av råbrännvinstillverkningen kan komma att ske, om avsättningen på annat sätt blir svår att skyndsamt genomföra?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Herr statsrådet *Domö* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 21, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 213 och 215 §§ lagen den 25 maj 1917 (nr 257) om försäkringsrörelse;

nr 27, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; och

nr 28, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 17 juni 1932 (nr 245) angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift.

De kungl. propositionerna föredrogos var för sig och blevo därvid på begäran bordlagda.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.36 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.
